

11. LEKCIA: NEVIDITELNÉ KRÁĽOVSTVO

Základný verš: Mat 5,16

Kľúčový text: Mat 5,1-16; Luk 6,17-26

Odkazy: TV 202-208; MB 15-50 (DA 298-307; MB 6-44)

Metodické ciele: naučiť žiakov

Vedieť – hodnoty Ježišových priateľov sú odlišné od hodnôt tohto sveta – tichosť, spravodlivosť, milosrdenstvo, pokoj, čisté srdce...

Cítiť – túžiť uvádzať tieto hodnoty každodenne do praktického života

Odpovedať – prijať Božie hodnoty za vlastné a deliť sa o ne s ostatnými ľuďmi

Kľúčová myšlienka: Pretože nás Boh miluje, prijímame jeho hodnoty a delíme sa o ne s ostatnými ľuďmi.

Príprava na vyučovanie

Stručný prierez lekcie

V kázaní na vrchu Ježiš hovorí o tom, ako majú žiť občania jeho kráľovstva. Aj keď sú tieto slová adresované predovšetkým jeho učeníkom, ktorí sa mu už odovzdali, prihovára sa tiež k tým, ktorí hľadajú a chystajú sa urobiť toto vážne rozhodnutie. Uisťuje ich, že ak sa rozhodnú pre neho, budú v živote pozhnaní a šťastní. Jeho kráľovstvo stojí na princípoch, o ktorých ľudia nikdy nepočuli.

Ježiš používa ilustrácie a predmety z každodenného života, ktoré jeho poslucháči dobre poznali. Vie, že vždy, keď niečo podobné uvidia alebo prežijú, spomenú si na jeho slová. A jedného dňa, keď budú soliť jedlo, alebo svietiť lampou, si určite na princípy Božieho kráľovstva spomenú.

Hlavná téma lekcie: SPOLOČENSTVO

Tieto naučenia dával Ježiš na vrchu. Hovoril o každodennom živote, aby prehĺbil naše vzťahy s inými ľuďmi a pomohol nám budovať spoločenstvo. Keď Ježiš a princípy jeho kráľovstva zavládnu v našich srdciach, jeho kráľovstvo sa začne zriaďovať tu na zemi.

Obsah a časový harmonogram preberanej lekcie

	Časť lekcie	Čas	Aktivity	Potrebné pomôcky
	Privítanie			
1	Aktivity	10-15	A. Veža priateľstva B. Cukor a soľ	Kartičky, fixky, lepiaca páska Plastové poháre, cukor, soľ
*	Modlitby a chvály	10-15		
2	Biblická lekcia	15-20	Predstavenie príbehu Výklad príbehu Štúdium Biblie	Päť kópií scenára Biblia Biblia
3	Aplikácia lekcie	10-15	Scenár	Papier, ceruzky
4	Ako to odovzdať ďalej	10-15	Diplomy	Fotokópie diplomov

Doplňujúce informácie pre učiteľa

„Reč na vrchu bola síce určená predovšetkým učeníkom, no mohli ju počuť aj zástupy... Už včasne zrána sa tu začali zhromažďovať ľudia. Nazdávali sa, že čoskoro bude zriadené kráľovstvo a z náznakov onoho rána boli presvedčení, že práve teraz sa niečo o tom dozvedia... Kristus sklamal tieto veľikášske nádeje. Vo svojej reči na vrchu chcel odstrániť následky nesprávnej výchovy a svojim poslucháčom podať pravdivý obraz o svojom kráľovstve i o sebe samom... Neznižoval ich predstavy o Božom kráľovstve, ale oznamoval im nutné podmienky vstupu do neho, a úsudok o sebe samom prenechal im... Prvé slová Kristovej reči na vrchu boli slová požehnaní.“ (TV 202.203; DA 298.299)

Priebeh vyučovacej hodiny

Privítanie

Privítaj žiakov a opýtaj sa, ako prežili týždeň, z čoho mali radosť alebo čo ich trápilo. Spýtaj sa ich, či niekto vyrobil medaily priateľstva, zavolať priateľom alebo vymyslel akrostich na slovo PROSIŤ.

1. Úvodná hra

Vyber hru, ktorá najlepšie vyhovuje potrebám a možnostiam tvojej triedy.

A. Veža priateľstva

Potrebuješ: malé kartičky, fixky, lepiaca páska

Rozdeľ žiakov do skupín po 5-8. Každéj skupine daj dostatočný počet malých kartičiek, aby každý žiak mal niekoľko, tiež fixky a lepiacu pásku.

Povedz: Boh je našim úžasným priateľom. Dáva nám príklad, ako sa máme správať k iným. Zvoľte si jedného z vás, ktorý bude vaším pisárom. Na každú kartičku napíšte jedno slovo, ktoré opisuje dobrého priateľa, akým je nám Boh, napríklad úctívý, verný, láskavý, čestný... Máte na to dve minúty a vašou úlohou je napísať ich čo najviac.

Nepovedz im zatiaľ, na čo budú potrebovať toľko kartičiek. Po dvoch minútach ich zastav a vezmi im kartičky, ktoré zostali nepopísané.

Povedz: Povedali sme, že to bolo na vrchu, keď Ježiš hovoril o tom, ako sa máme správať k iným, preto sa to volá „Reči na vrchu“ (Kázeň na vrchu). Vezmite teraz kartičky, ktoré ste zapísali, a postavte z nich čo najvyšší vrch. Môžete použiť len tieto kartičky a lepiacu pásku. Pokiaľ to bude možné, snažte sa, aby popísaná strana bola viditeľná. Kartičky môžete tiež ohýbať alebo skrúcať.

Hodnotenie pomocou otázok

Skontroluj, ktorá skupina postavila najvyššiu vežu. Potom popros žiakov, aby sa každá skupina postavila niekoľko krokov za svoju vežu a skúsila, či sa im podarí sfúknuť ju.

- Bolo ľahšie postaviť vežu priateľstva, alebo ju zbúrať?
- Čo bolo pri stavaní tejto veže najťažšie?
- Mali ste dosť slov o priateľstve?

Pretože nás Boh miluje, prijímame jeho hodnoty a delíme sa o ne s ostatnými ľuďmi.

B. Cukor a soľ

Potrebuješ: plastové poháre, voda, cukor a soľ

Pred hodinou naplň poháre pre polovicu svojich žiakov vodou a rôznym množstvom chuťových prísad alebo esencií, ktoré vodu nezafarbia, napríklad cukor alebo soľ v rôznom množstve. V niektorých pohároch by nemalo byť nič, v niektorých trochu soli alebo cukru a čím ďalej tým viac by malo byť príchute. V poslednom pohári jej bude toľko, že sa nebude dať ani piť.

Povedz: Ľudia sedeli na úbočí vrchu a pravdepodobne boli už niektorí aj smädní. Zrejme tam boli aj takí, ktorí boli ochotní podeliť sa s nimi o svoju vodu. Predstav si, že aj ty tam sedíš a počúvaš, čo Ježiš vraví. Niekto prejde okolo teba s kožicou plnou vody a dá sa ti napiť. Počúvaš Ježiša ďalej... Čo by si povedal človeku, ktorý sa s tebou podelil o vodu? Asi to bez vody už ďalej nevydržím.

Polovici triedy som vodu prichystal a chcem, aby ňou poslúžili druhej polovici ?????? Keď poviem: „Blahoslavení (požehnaní) ste, ak to robíte“, podáte svojmu partnerovi vodu. Je dôležité, aby ste to urobili naraz. Keď vodu dostanete, chcem, aby ste poďakovali človeku, ktorý vám ju dal. Potom môžete povedať ostatným, čo vám váš partner povedal.

Žiaci nech naraz podajú pohár vody svojim partnerom. Keď ju ochutnajú, budú reagovať rôznym spôsobom, niektorí ju aj vyplujú.

Hodnotenie pomocou otázok

- Ako vám chutila vaša voda? Ako ste sa cítili, keď ste ju ochutnali?
- Čo ste chceli povedať svojmu kamarátovi? Čo ste mu povedali?

Maj poruke čistú vodu. Možno to niektorí budú chcieť zapíť.

- Čo sa stane, keď je v jedle málo chuťových prísad? Čo sa stane, keď je ich tam veľa?
 - V čom sa tento experiment s rôznym množstvom chuťových prísad podobá tomu, ako sa správame k iným ľuďom?
- Je dôležité mať správne množstvo „chuťových prísad“. Ako ste sami zistili, je to rozdiel, či je jedlo lahodné, alebo odporné.

Pretože nás Boh miluje, prijímame jeho hodnoty a delíme sa o ne s ostatnými ľuďmi.

Modlitby a chvály

Spoločenstvo

Pripomeň žiakom radostné, ale aj smutné udalosti, o ktorých ti povedali na začiatku hodiny. Ak ti dovolili, podel sa o niektoré ich poznatky zo štúdia Biblie. Spomeň tiež narodeniny alebo výnimočné udalosti. Všetkých srdečne privítaj.

Pieseň: Zaspievajte si niektorú z ich obľúbených piesní.

Modlitba

Rozdeľ žiakov do skupín po 4-5. Každá skupina nech vytvorí kruh. Popros každého, kto je ochotný, aby vyslovil krátku modlitbu za človeka, ktorý stojí po jeho pravici. Ak máte čas, zopakujte tento postup opačným smerom.

2. Biblická časť lekcie

Predstavenie biblického príbehu

Potrebuješ: päť kópií scenára

Pripravený scenár rozdeľ žiakom tak, aby mali čas sa naň pripraviť.

Anna: Ahojte, kamaráti! Dnes tu môžem byť trochu dlhšie.

Daniel: Ahoj, Anna. Ako sa vám darí?

Emil: To je super, Anna. Prečo?

Anna: Rodičia nie sú doma a ja dávam pozor na malého brata.

Iveta: Strašne by som si priala, aby ma môj otec nechal doma samú.

Tomáš: Iveta, on predsa vie, čo je pre teba najlepšie.

Anna: Ahoj, Tomáš! Rozprávaš už ako keby si bol otec.

Emil: Kde šli tvoji rodičia, Anna?

Anna: Šli na nejakú prednášku o tajomstve šťastného života – alebo niečo také.

Tomáš: To by som si aj ja rád vypočul.

Daniel: Ja som o tom už čítal.

Iveta: Kde? V nejakej knihe alebo na internete?

Daniel: Ani v tam, ani tam. Predstavte si, že v našej učebnici.

Iveta: V ktorej časti?

Daniel: V Mat 5,1-16.

Tomáš: Nie sú to blahoslavenstvá?

Daniel: Náš učiteľ hovorí, že sú to tajomstvá neviditeľného kráľovstva.

Tomáš: Neviditeľné kráľovstvo. To sa mi páči.

Anna: Ja mám rada tajomstvá.

Emil: Tvoji rodičia vôbec nemuseli ísť na prednášku. Úplne by stačilo, keby čítali svoju Bibliu!

Hodnotenie pomocou otázok

- Spýtaj sa: Čo je kráľovstvo?
- Prečo je Božie kráľovstvo neviditeľné?
- Dnes budeme hovoriť Božom kráľovstve a jeho tajomstvách, ktoré nás urobia šťastnými.

Výklad biblického príbehu

Potrebuješ: Biblia

Spýtaj sa, kto chce prečítať Ježišove blahoslavenstvá v Mat 5,3-12 (môžu sa vystriedať viacerí). Kým jeden číta, zvyšok triedy bude dávať znamenia palcom – pre pozitívne slová alebo výrazy palec hore a pre negatívne slová a výrazy palec dole.

Skôr ako začnete, nech si žiaci pozrú text, aby usúdili, pri ktorých slovách dajú palec dole a pri ktorých dajú palec hore.

požehnaní (šťastní, blažení)	👍	čisté srdce	👍
chudobní duchom	👎	Boh	👍
nebeské kráľovstvo	👍	tvorcovia pokoja	👍
žalostiaci	👎	Boží synovia	👍
potešení	👍	prenasledovaní	👎
tichí	👍 👎	haniť	👎
dedičmi zeme	👍	prenasledovať	👎
hladní a smädní (po spravodlivosti)	👍 👎	ľživo hovoriť na vás	👎
nasýtení	👍	radujte sa	👍
milosrdní	👍	veseľte sa	👍
milosrdenstvo	👍	odmena	👍

Pri niektorých slovách možno vznikne diskusia, či sú skutočne pozitívne alebo negatívne. Chvíľu môžete o tom diskutovať a potom povedz žiakom, že o tom môžete hovoriť neskôr.

Hodnotenie pomocou otázok

Z Biblie opäť prečítaj verš 3.

- Čo nám tu Ježiš hovorí? Dal by Ježiš palec dolu na „chudobní“? (nie)
- Ježiš nám dáva návod, ako dať palec hore. Ako? Čo nám tento verš hovorí o tom, čo je pripravené pre chudobných v duchu? (nebo) Boli Ježišove slová odlišné od toho, čo učili ľudia?

Pretože nás Boh miluje, prijímame jeho hodnoty a delíme sa o ne s ostatnými ľuďmi.

Štúdium Biblie

Potrebuješ: Biblia

Žiaci nech prečítajú Luk 6,17-26. Nájdite podobnosti a rozdiely medzi týmito dvoma verziami tohto kázania.

Spýtaj sa: Čo si myslíš, prečo existujú dve verzie? Je možné, že to Ježiš povedal (alebo niečo z toho) viac než raz? Prečo áno alebo prečo nie? Komu to Ježiš hovoril – neobráteným, ktorí sa ešte nerozhodli, alebo obráteným? Čo Ježiš vyhlásil za blahoslavené – to postavenie (chudobní, žalostiaci, prenasledovaní), alebo ľudí? (ľudí) Prečo? (Pretože sú to len ľudia, ktorí si uvedomia, že potrebujú Ježiša a skutočne sa tešia z jeho požehnaní.)

Pretože nás Boh miluje, prijímame jeho hodnoty a delíme sa o ne s ostatnými ľuďmi.

3. Aplikácia lekcie

Potrebuješ: papier, ceruzky

Scenár

Vo dvojiciach alebo malých skupinách nech žiaci vytvoria scenáre rôznych situácií, v ktorých by aplikovali tajomstvá neviditeľného kráľovstva. Dej sa môže odohrávať kdekoľvek – doma, v škole, vo zbore, na ihrisku. Nech si určia zapisovateľa, ktorý scenár zapíše na kúsok papiera. Skupiny nech si potom medzi sebou tieto scenáre vymenia. Každá skupina potom zahrá alebo aspoň vysvetlí, aké postoje a názory neviditeľného kráľovstva by uplatnila v scenári, ktorý dostali.

Hodnotenie pomocou otázok

- Čo je ťažšie, vymyslieť scenár, alebo znázorniť scenár niekoho iného? Prečo?

Vymenuj ďalšie konkrétne spôsoby, ako môžu ľudia ako ty uplatňovať zásady neviditeľného kráľovstva v tom, čo každý deň robia.

Pretože nás Boh miluje, prijímame jeho hodnoty a delíme sa o ne s ostatnými ľuďmi.

4. Ako to odovzdať ďalej

Potrebuješ: 8 kópií diplomov, ceruzky alebo perá

Urob si niekoľko kópií diplomov. Vysvetli žiakom, že navrhneš ľudí z vášho zboru, ktorí spĺňajú podmienky blahoslavenstiev neviditeľného kráľovstva, ktoré ste študovali z Mat 5,3-12. Všetci spolu, alebo v menších skupinách, diskutujte o každej z nasledujúcich charakteristík, čo každá znamená a ktorý človek alebo ľudia vo vašom zbore by mohli túto podmienku spĺňať. Keď sa dohodnete na mene (alebo menách) pripravte pre týchto ľudí diplomy.

- Chudobní duchom – tí, čo si uvedomujú svoju duchovnú potrebu; odmena – nebeské kráľovstvo.
- Žalostiaci – tí, ktorých veľmi trápi ich duchovný stav, sú sklamaní a zarmútení; odmena – útecha.
- Tichí – tí, ktorí sa vo všetko bez váhania podriadia Bohu; odmena – dostanú zem ako dedičstvo.
- Hladní a smädní po spravodlivosti – tí, ktorí úzkostlivo túžia po spravodlivosti; odmena – budú nasýtení Ježišom, chlebom života a živou vodou.
- Milosrdní – tí, čo sú skutočne láskaví a pozorní voči iným; odmena – milosrdenstvo, láskavosť a ohľaduplnosť sa im vráti.
- Čistí srdcom – tí, ktorých hlavnou zásadou života je zanechať hriechy a ktorých životy sú bezvýhradne zasvätené Bohu; odmena – budú vidieť Boha (teraz očami viery)
- Tvorcovia pokoja – tí, ktorí sa usilujú o jednotu medzi ľuďmi navzájom a medzi ľuďmi a Bohom; odmena – budú nazvaní Božími deťmi, pretože sa mu podobajú svojím charakterom
- Prenasledovaní – tí, ktorí čelia rôznym problémom, pretože sa otočili satanovi chrbtom; odmena – nebeské kráľovstvo.

Hodnotenie

Rozprávajte sa so žiakmi o tom, že je to vlastne osem podmienok pre získanie občianstva v neviditeľnom kráľovstve nášho Boha.

Naplánujte si, že o týždeň pozvete týchto ľudí k sebe a odovzdáte im pripravené diplomy. Pomôž žiakom rozhodnúť sa:

- ako im to diplomy odovzdajú
- ako ich pozvú
- kto ich pozve osobne, alebo im zavolá
- kto si pripraví krátky príhovor a vysvetlí im, o aké diplomy ide
- kto pripraví miestnosť a/alebo malé občerstvenie

Záver lekcie

Pros Boha, aby pri štúdiu pomohol tvojim žiakom pochopiť podmienky jeho neviditeľného kráľovstva a šíriť ich ďalej.